

Hnúšťanský hlas

Kultúrno-spoločenský občasník obyvateľov Hnúšte a okolia

Ročník XVIII. Číslo 3
www.mesto.hnusta.sk

Rozširované bezplatne.
www.mskshnusta.sk

2022
msks@hnusta.sk

XXVI.ročník DNI MESTA HNÚŠŤA 3.-5. jún 2022

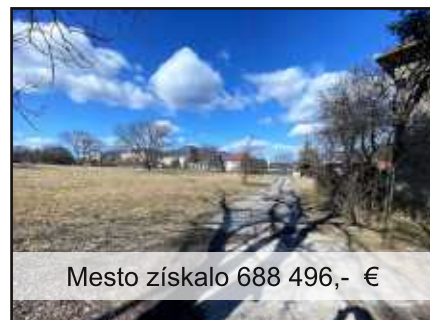
NO NAME

Elán tribute Adiss & Šorty Rusín Čendeš Orchestra

Hnúšťankovo, ŽSS Skaliny, FS Sinec, DFS Zrkadielko
jarmoky, deti svojmu mestu, otvorenie múzei,
kvízmajster, rodinný vláčik

www.hnusta.sk Mesto Hnúšťa

Mesto získalo 688 496,- €

Projektanti Lidl navštívili Hnúšťa

Mesto začalo výsadbu stromov

Vstupenky na Dni mesta Hnúšťa
zakúpite v kanceláriách
MsKS na poschodí

Vychádza nová kniha **Príbehy starej Hnúšte**

29 príbehov od 11 autorov a viac ako 200 historických fotografií nájdete v pripravovanej publikácii. Knihu si môžete rezervovať za zvýhodnenú cenu 11,- € na sekretariáte primátora do 31.5.2022.

Reakcia na nepravdivé obvinenia primátora

Mestské noviny Hnúšťanský hlas boli označené za najhorší prípad zneužitia mestských novín primátorom mesta na svoju propagandu. Stalo sa tak 15. februára 2022 na tlačovej konferencii k hodnoteniu mestských novín, ktoré pravidelne realizuje organizácia Transparency International Slovensko: *“Priamo primátor mesta je redaktorom týchto novín. V piatich hodnotených vydaniach bol podpísaný pod 22 článkami. V mnohých informoval sám o svojich aktivitách a s vlastnými fotografiami. Toto by sa už dnes nemalo objavovať.”* O tomto ste sa v minulom čísle novín nedočítali, rovnako ani o našej reakcii na vyjadrenia uvedené v článku pod názvom *Informácia pre čitateľov Hnúšťanského hlasu* (číslo 2/2022, strana 3), v ktorom sme boli niekoľkokrát slovne napadnuté a nepravdivo obvinené priamo primátorom nášho mesta, preto považujeme za potrebné reagovať. Už v októbri 2021 sme na zasadnutí mestského zastupiteľstva upozornili redakčnú radu na to, že podľa nášho názoru má byť obsah mestských novín vyvážený a objektívny. To, že noviny informujú o práci primátora a zverejňujú jeho fotografie z mestských akcií je v poriadku. Nikdy sme netvrdili, že by noviny takéto informácie nemali prinášať, ako sa to snaží opakovanne prekrúcať na zasadnutiach zastupiteľstva aj v spomínanom článku. Sme však presvedčení o tom, že ak sa tak deje v neúmernej miere, je to problém, čo potvrdzuje aj vyššie spomenuté

nelichotivé hodnotenie novín nášho mesta. Namiesto toho, aby si vedenie mesta vzalo z toho ponaučenie a vykonalo nápravu, vznikol článok plný osobných útokov, obvinení a nepráv na našu adresu. Nie je pravda, že sa nám nepáči prezentácia práce primátora v mestských novinách. Vnímame však, že sa to deje v neprimeranom rozsahu, čo potvrdilo aj v úvode spomenuté hodnotenie. Nie je pravda, že udávame a ohovárame mesto Hnúšťa. Nie je pravda, že posielame organizácii Transparency International Slovensko výťažky novín a že ju štveme proti nášmu mestu. Nie je pravda, že manipulujeme poslancami mestského zastupiteľstva. Nie je pravda, že by sme robili nátlak alebo útočili na mesto alebo jeho vedenie. Vždy sa snažíme komunikovať vecne a so vzájomným rešpektom, o to viac nás mrzí, že sme sa museli k tejto téme vrátiť. Dalo sa tomu predísť, ak by nám redakčná rada poskytla priestor na vyjadrenie už v predchádzajúcom čísle. Ako v ďalšom stanovisku z marca 2022 uvádza organizácia Transparency International Slovensko: *“Ešte horším prípadom zneužívania mestských novín je, ak v nich vedenie mesta útočí na svojich oponentov bez toho, aby im noviny dali možnosť na reakciu.”* Tým sa myslí priestor na reakciu v rovnakom vydaní, čo sa nestalo.

Katarína Moncollová a Miroslava Vargová,
poslankyne Mestského zastupiteľstva v Hnúšti

Krátke správy

V tomto roku sa chce mesto viac venovať kvetinovej výzdobe mesta. Primátor na niekoľko hodín mesačne angažoval dvoch záhradníkov, Jakuba Jackuliaka a Mareka Dovalu. Úlohou záhradníkov je starať sa o zeleň v centre mesta, pripraviť a udržiavať kvetinovú výzdobu. Po niekoľkých rokoch sa v meste objavila opäť i prvé záhony. Záhradníci už od konca marca začali upravovať niektoré zanedbané stromy a kríky pri lekárni a tvarovať ich do špeciálnej bonsajovitej podoby. Primátor zverejnil inšpiráciu z ulice Klokočovej 736, ako by stromy v budúcnosti mali vyzeráť.

Aj v krízových časoch spoločnosť **YURA v Hnúšti pokračuje ďalej**. Napriek otrasom počas pandémie i blížiac sa ekonomickej kríze podpísal primátor mesta s najväčším zamestnávateľom v Hnúšti - spoločnosťou YURA ELTEC Corporation Slovakia, s.r.o. zmluvu na

ďalšie dva roky do 1.4.2024. Spoločnosť, ktorá sa zaoberá výrobou káblových zväzkov pre automobilky KIA, v súčasnosti v Hnúšti zamestnáva približne 650 ľudí.

Mesto vyčlenilo pre tento rok na drobné občianske projekty až 8 000,- €. Projekt zaviedlo mesto prvýkrát v roku 2020 so štartovacou sumou 300,- €, v tomto roku môžu na skrášlenie svojho okolia žiadať až 800,- € na jeden projekt. Peniaze sú vyčlenené pre každé sídlisko i okrajové časti mesta. Na Nábřeží Rimavy sa venčoviisko zmenilo i na cvičisko pre psy, v iných častiach si susedia skrášlili predzáhradky, opravili lavičky, chodníčky, vytvorili oddychové zóny, nasadili kvety a stromy. Vďaka projektom sa znovu rozbehla susedská spolupráca, ožil komunitný život, čo bolo jedným z cieľov tohto mimoriadne úspešného projektu. V tomto roku sa o finančnú podporu uchádza až 13 občianskych projektov.

Mesto získalo nenávratný finančný príspevok na zakúpenie automobilu pre skvalitnenie terénnej sociálnej práce v meste. Vďaka tomu bude možné poskytovať opatrovateľskú službu aj pre občanov z mestských častí, resp. vzdialenejších častí mesta, zabezpečiť zastupiteľnosť opatrovateľiek v prípade čerpania ich dovolení či iných prekážok v práci a poskytnúť klientovi dohodnuté úkony v stanovenom čase a kvalite bez dopravných obmedzení, či nutnosti využívať verejnú osobnú dopravu, alebo súkromné vozidlá. Finančný príspevok bol schválený Miestnou akčnou skupinou MAS MALOHONT prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného programu vo výške 29 925,- €, čo predstavuje 95% výdavkov projektu. Spolufinancovanie vo výške 5% zabezpečí mesto z vlastných zdrojov.

Kancelária primátora mesta začala na konci mesiaca apríl s výsadbou 52 stromov, ktoré nakúpilo mesto v závere roka z veľkoskladu, čiastočne z rozpočtovej kapitoly na zeleň, doplnenej o úsporu zo zrušeného silvestrovského ohňostroja. **Katalpy, lipy, platany, okrasné čerešne, jarabiny a iné stromy pribudnú vo všetkých častiach mesta.** Za výsadbu je zodpovedný Milan Migaľa, ktorý stromy vyberal s dôrazom na vhodnosť stanoviska, opadávanie lístia, estetickú vhodnosť. Na ďalších takmer 100 stromov sa mesto usiluje získať financie z rôznych grantov. Bohatá výsadba pribudne aj v rámci revitalizácie vnútrobloku na sídlisku 1.mája.

Mesto pokračuje v protipovodňových opatreniach. V apríli Technické služby opätovne vyčistili všetky kanalizačné koše v meste. Po minuloročných veľkých aktivitách v časti Kotlište budú Technické služby čistiť kanalizačné šachty v kanalizácii na ulici Kotlišťskej. Mesto rovnako kompletne zrekonštruovalo dažďovú kanalizáciu pri ZŠ Nábřeží Rimavy a v tomto roku chce vybudovať nový zberač dažďovej vody pritekajúcej z polí na okraji ulice Pokroku. „*Nadalej budeme investovať do protipovodňových opatrení až dovtedy, kým nebudeme schopní zvládnuť každú veľkú búrku bez toho, aby nám čokoľvek vytopilo. V tomto smere musím pochváliť naše Technické služby mesta Hnúšťa, ktoré pod vedením povereného riaditeľa, pána Polčániho, zvládli jarú údržbu kanálov. Rád by som vyzdvihol aj aktivitu p. Ďurása a jeho kolegov z Regionálnej správy ciest. Je*

vidieť, že sa o svoje rigoly už starajú lepšie, a to nielen v centre, ale aj v okrajových častiach mesta a popri cestách v ich správe. Za posledné dva roky sme vďaka všetkým týmto aktivitám nezaznamenali žiadne škody spôsobené povodňami,“ informoval primátor Lebeda.

Vzhľadom k zhoršujúcej sa situácii na Ukrajine a pribúdajúcemu počtu odídencom z Ukrajiny aj mesto Hnúšťa prostredníctvom oddelenia VS, školstva a sociálnych vecí zorganizovalo tri zbierky nevyhnutnej materiálnej pomoci. **Zbierky boli smerované na pomoc osobám utekajúcim pred vojnou na Ukrajine, ktoré našli dočasné útočisko v našom meste a okrese Rimavská Sobota.** Vďaka ochotným obyvateľom sa podarilo vyzbierať množstvo trvanlivých potravín, hygienických potrieb, hračiek, letného oblečenia. Mesto ďakuje za všetku pomoc a ochotu. V prípade záujmu o poskytnutie materiálnej pomoci môžete kontaktovať Mestský úrad v Hnúšti, kancelária č. 3 na poschodí, v pracovných dňoch do 15:30 hod., resp. na základe telefonической dohody na čísle 047/202 88 28.

Park v "Mariáške" prešiel väčšou údržbou. Primátor ohlásil, že jeho údržbu preberá do rúk jeho kancelária pod vedením Milana Migalu s tým, že v jarých mesiacoch došlo ku výmene opotrebovaných dielov detského ihriska a vypíleniu náletových drevín, ktoré zasahovali do chodníkov, úprave stromov. Vyčistil sa i priestor bývalej Stanice mladých turistov a vonkajší plot amfiteátra. Tento rok pribudne v parku nové bezbariérové detské ihrisko, ktoré mesto získalo z úspešného projektu od Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Technické služby pomohli s odstránením náletových drevín a vyčistením chodníka popri Rimave.

Pri príležitosti Dňa učiteľov ocenilo mesto všetkých pedagógov taškou a knihou o Matejovi Hrebendovi. Primátor požiadal učiteľov, aby sa pripojili k odkazu, aby po prečítaní knižku niekomu venovali. Obdarovaného vyberú sami – môže to byť neposlušný žiak, ktorý možno začne čítať viac, môže to byť niekto, komu chcú vyjadriť poďakovanie či pochvalu. Darček dostali aj nepedagogickí zamestnanci škôl – veď aj oni sa podieľajú na chode našich vzdelávacích inštitúcií, rovnako Centrum voľného času, Dedeso a detské domovy.

Hnúšť'a získala najväčšiu dotáciu z fondov EÚ v histórii mesta

Hnúšť'a bude mať čoskoro prvé workoutové ihrisko, cyklookruh, korčuliarsky okruh, basketbalové ihrisko s profi povrchom, nové venčovisko pre psy, detské ihriská a novú športovo-oddychovú zónu na ulici 1.mája, kde dôjde k revitalizácii vnútrobloku. Mesto na to získalo z eurofondov 688 496,- €, ktoré bude spolufinancovať 5% zo svojho rozpočtu. Spolu s vlastnými zdrojmi mesta je celková schválená výška oprávnených výdavkov projektu 724 732,17 €. Je to naozaj obrovská vec, ide o najväčší projekt z eurofondov v histórii mesta Hnúšť'a. Tento projekt sme pripravovali celé dva roky a mali sme ho napísaný už v predstihu, čakali sme iba na zverejnenie výzvy, aby sme projekt podali medzi prvými. Je to dôkaz kvalitnej a dôslednej práce mojich kolegov, Ing. Maciakovej, Ing. Hroncovej, Ing. Vaculu a ich oddelení. Projekt mohli pripomienkovať a dopĺňať poslanci, občania i členovia výboru mestskej časti. V rámci projektu na sídlisku 1. mája:

- opravíme všetky chodníky a vybudujeme nové tam, kde chýbajú (aj popred bytovku 909 a vo vnútri bytovky 907)
- postavíme nový prepojujaci chodník ku kostolu
- vybudujeme nové uzatvárateľné kontajnerové stojiská
- úplne nové verejné osvetlenie a kamerový systém
- pribudne krásne detské ihrisko a basketbalové ihrisko s profesionálnym gumovým povrchom
- pribudne nový cyklookruh (rekonštrukciou panelovej ulice Poľnej)
- pribudne korčuliarsky okruh pre deti

- pribudne street workoutové ihrisko
 - pribudne malý zdroj pitnej vody – fontánka a altánok
 - pribudne obrovské množstvo zelene i nové venčovisko.
 Dovolím si tvrdiť, že to bude najkrajší vnútroblok široko – ďaleko, vznikne nová oddychová zóna a keďže už máme všetky povolenia, pracovať sa na nej začne už v lete a realizácia bude ukončená najneskôr v marci 2023. A hoci je realizácia na sídlisku 1. mája, využívať ho budú určite občania, deti a športovci z celého mesta. Na cyklotrasu, korčuliarsky okruh, detské ihriská a športoviská budú chodiť všetky deti z mesta. Navyše, do ulice 1. mája nebude mesto musieť investovať nič ďalších 20-30 rokov, čím ušetrí vlastné peniaze, ktoré pôjdu okamžite do ostatných lokalít, takže to, že sa sem podarila obrovská investícia z eurofondov, pomôže ostatným sídliskám a častiam mesta. Mám z toho veľkú radosť, preto budem v závere trochu osobnejší a otvorenejší. Je to popri získaní LIDLu do mesta najdôležitejšia vec tohto roka a asi aj môj primátorský najväčší projekt. Ďakujem vám milí občania, že ste mi umožnili pre vás pracovať a môžem byť súčasťou takýchto veľkých úspechov našej Hnúšte.

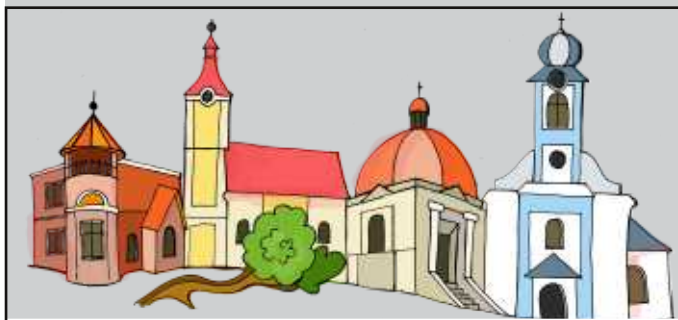
PhDr. Róman Lebeda, primátor mesta

vnútroblok sídliska prejde obrovskými zmenami

Poznáme program Dní mesta Hnúšť'a 2022

grafický návrh vytvorila Mgr. Anna Černáková, PhD.

Dvojstému výročiu narodenia slovenského básnika, prozaika, prekladateľa, politika a národného buditeľa Janka Francisciho Rimavského budú venované tohtoročné Dni mesta Hnúšť'a, ktoré sa uskutočnia 3. až 5. júna 2022. Pri príležitosti výročia samospráva do mesta pozvala aj potomkov Francisciho, ktorí žijú predovšetkým v Maďarsku, Bielorusku a Rusku. „Rozvetvené potomstvo významného štúrovca Francisciho sa malo stretnúť po prvýkrát práve v Hnúšti. Bohužiaľ, pre vojenský konflikt na Ukrajine museli Rusi a Bielorusi odrieknuť účasť,“ podotkol primátor Lebeda. Na odkaz J. F. Rimavského bude zameraná aj vedecká konferencia, ktorá sa uskutoční v piatok v Dome kultúry v Hnúšti. Na piatok je

naplánované aj slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva s literárno-dramatickým pásmom. Jeho súčasťou bude odovzdávanie cien mesta. Prvý deň osláv Dní mesta Hnúšť'a zavŕšia večerné koncerty. Hlavným lákadlom má byť skupina No name. „Okrem tejto známej slovenskej skupiny, ktorá by mala uspokojiť všetkých, vystúpia zoskupenia ako Elán Tribute či ADiss a Šorty z Európy 2,“ konkretizoval primátor. V sobotu ráno program pokračuje jarmokom. „Od rána budeme mať pre naše deti v mestskom parku pripravené zábavné podujatie Hnúšťankovo s rôznymi sprievodnými atrakciami,“ priblížila riaditeľka MsKS v Hnúšti Diana Vojenčiaková. Program Dní mesta sa podľa nej snažili zostaviť tak, aby si v ňom našli niečo svoje a zaujímavé všetky vekové kategórie. „Sobotný večer bude venovaný ľudovej hudbe a tancu, počas ktorého vystúpia naše domáce ľudové súbory a hosť Rusín Čendeš Orchestra,“ dodala. V nedeľu Dni mesta Hnúšť'a zavŕšia bohoslužby, rodiny s deťmi môžu absolvovať výlet motorovým vláčikom do sedla Zbojská. Medzi tradičné sprievodné podujatia patrí aj regionálna literárna súťaž Hrebendova kapsa a novinkou má byť otvorenie obnoveného Múzea priemyselnej histórie mesta Hnúšť'a.

Tlačová správa mesta Hnúšť'a

Stála expozícia histórie priemyslu v Hnúšti

Lihánich dom, v ktorom bude umiestnená expozícia

Dejiny mesta Hnúšť'a spojené predovšetkým so železiarskym a chemickým priemyslom bude približovať nová Stála expozícia histórie priemyslu v Hnúšti, ktorú samospráva slávnostne otvorí 3. júna 2022 počas Dní mesta Hnúšť'a. Podľa Pliešovského, ktorý je zároveň autorom expozície, budú mať návštevníci možnosť spoznať priemyselnú históriu Hnúšte počas takmer 400 rokov, teda od 17. storočia po dnešok. „Vzácné sú predmety odliate v mašianskej železolejárni, pohľady na kolóny prvých koksových vysokých pecí v Rakúsko-Uhorsku či produkty Rimavskodolinského chemického komplexu Dr. Blasberga. Mladší sa dozvedia o nie tak dávnej minulosti Slovenských lučobných závodov, gumárenskom priemysle, baníckom podnikaní a aj spracovaní magnezi-

tu v najstaršej rotačnej peci na svete,“ konkretizoval Pliešovský. Svoju zbierku, ktorá pozostáva z viac ako 500 predmetov, mal donedávna umiestnenú v Pamätnej izbe priemyslu v priestoroch mestského priemyselného parku. „Miestnosti, z ktorých exponáty sťahujeme, boli zasadené priamo do industriálneho priestoru v hnom priemyselnom parku Mestskej investičnej spoločnosti, kadiaľ sa prechádzalo okolo storočných, typických tehlových prevádzok bývalej chemickej továrne. To bolo ideálne miesto. Avšak ustúpili sme pre rozširovanie výroby jedného zo zahraničných investorov. História priemyslu ukážeme návštevníkom síce na menšej ploche milého domčeka, ktorý čupí v tóni panelových obytných blokov, ale zato v príjemných zrekonštruovaných útrobách, zovňajšku i okolitého prostredia,“ podotkol Pliešovský. Ako uviedol primátor Roman Lebeda, mesto Hnúšť'a na tento účel našlo jeden z nevyužívaných domov mesta. „Ide azda o posledný historický objekt, ktorý nebol zbúraný pri výstavbe sídliska Klokočova v 80. rokoch 20. storočia. Mesto ho zrekonštruovalo v historickom štýle, svojpomocne,“ konkretizoval primátor. „Mesto má významnú históriu a my robíme všetko pre to, aby sme ju ukázali domácim občanom i návštevníkom. Stála tu napríklad prvá vysoká koksová pec na území dnešného Slovenska či prvá rotačná pec na pálenie magnezitu na celom svete. Náš región bol v tom čase železným srdcom celého Uhorska,“ zakončil Lebeda.

Tlačová správa mesta Hnúšť'a

Projektanti firmy LIDL navštívili Hnúšťu

Pozemok medzi autoumývarňou a mestskou športovou halou už začal meniť svoju tvár. V rámci príprav došlo v marci k výrubu drevín a v súčasnosti pokračuje vypratávanie pozemku. Dôvodom je pripravovaná výstavba supermarketu LIDL. „Výstavba takéhoto kolosu nie je jednoduchá vec, súbežne s prípravami na pozemku prebieha zmena územného plánu a až následne sa začne riešiť stavebné povolenie. Určite každý, kto niekedy staval dom vie, koľko trvá stavebné povolenie pri stavbe obyčajného domu, nie supermarketu s parkoviskami, odbočkou z cesty I. triedy a inými komplikáciami. Je to množstvo práce, ktoré ešte niekoľko mesiacov potrvá. Preto vás prosím o trpezlivosť. Robíme maximum, aby sme pomohli koľko zo strany mesta vieme a dotiahli to úspešne do konca tak, aby sme budúci rok v lete už mohli nakupovať aj v LIDLi v Hnúšti,“ napísal na sociálnej sieti primátor Roman Lebeda. O niekoľko dní doplnil primátor i fotografie s projektantmi spoločnosti LIDL, ktorí

si prezreli pokračovanie čistenia pozemku. „S priebehom čistenia boli spokojní a informovali nás o vývoji projektovej dokumentácie. Bude to parádny projekt a celá táto časť mesta sa výrazne zmení. Verím, že k projektu sa v ďalších rokoch nabalia aj ďalšie obchody a následne chodníkom pripojíme športovú halu a kúpalisko a cestou i priemyselnú zónu,“ povedal primátor a nezabudol sa poďakovať dvom ľuďom, ktorí mu pri rokovaniach s LIDLom pomohli: „Moje poďakovanie patrí kolegovi Ing. Michalovi Vaculovi, s ktorým sme príchodu LIDL-u venovali množstvo energie. Projekt by rovnako nebolo možné realizovať bez dohody s pánom Jánom Muránskym, ktorý vyšiel mestu maximálne v ústrety a dodržal prisľuby, ktoré mi dal predtým, ako som šiel rokovať s predstaviteľmi LIDL-u s konkrétnymi ponukami, za čo pánovi Muránskemu za všetkých ďakujem. Príchod LIDL-u do Hnúšte je už istý,“ informoval primátor Lebeda.

PhDr. Branislav Caban, referent CR MsÚ

Pán Štefánik sa dožíva 100 rokov

Pracovný zhon mi 15. marca narušilo milé podujatie. Hnúšťan Ján Štefánik sa dožíva krásneho jubilea – má 100 rokov. Naša pani matrikářka si veru nepamätá, že by sa v Hnúšti niekto v posledných desaťročiach dožil takéhoto veku. Stretnúť sa v roku 2022 s účastníkom SNP je veľká vzácnosť. Okrem prvej vojny prežil všetky ťažké obdobia 20. storočia – hospodárske krízy, zmeny rôznych režimov i vojnu, počas ktorej slúžil ako vojak v posádke v Novom meste nad Váhom, odkiaľ zbehol a pridol sa k povstaleckej armáde. V roku 1955 sa tento klenovský rodák a spolužiak známeho spisovateľa Vlada Mináča prisťahoval do Hnúšte, kde pôsobil ako žandár 22 rokov až do svojho dôchodku. V dôchodkovom veku sa ako dobrovoľník prihlásil na prácu v SLZ, kde pracoval až do svojej 70-ťky. Je nositeľom viac ako desiatky štátnych

vyznamenaní. Naozaj mimoriadne aktívny, plodný a inšpiratívny život. Vychoval 4 deti, žiaľ 3 z nich sám prežil, žije už 20 rokov u najmladšej dcéry Vierky. Má 5 vnúčat, 11 pravnúčat a čoskoro príde na svet jeho prapravnúča. Pani Vierka prezradila, že je aj v tomto veku na seba prísny a dodržiava disciplínu - vstáva vždy rovnakom čase, jedlo musí byť na stole na minútu presne. Každý deň veľa číta dennú tlač a literatúru a je vidieť, že mu to stále dobre myslí. Bolo príjemné sledovať, že je mu aj v 100 rokoch príjemné navštíviť takýto slávnostný akt, tešil sa a očividne sa cítil dobre. Po oficiálnych príhovoroch sme ešte chvíľu voľne debatovali a aj sme sa zasmiali. Pán Štefánik je stále plný života a aj keď sluch už neposlúcha, pamäť mu slúži vynikajúco a ani humor ho neopúšťa. Ja som mu v mene všetkých občanov nášho mesta za všetko, čo vo svojom aktívnom živote vykonal a po sebe zanechal, srdečne poďakoval. Venoval som mu obraz, na ktorom je stará hnúšťanská pohľadnica z čias, ktoré si z nás prítomných pamätal iba on. Na záver som mu navrhol, aby sme sa po storočníci stretávali na takejto slávnosti odtiaľ každý rok na jeho narodeniny. Verím, že mu zdravie bude ešte dlho slúžiť.

PhDr. Roman Lebeda, primátor mesta

Dotácie pre športové kluby

Mestské zastupiteľstvo v Hnúšti dňa 29. 3. 2022 schválilo dotácie pre športové kluby a neziskové organizácie. Hodnotiaca komisia prerokovala predložené žiadosti o dotácie na rok 2022 v zmysle VZN č. 160/2021 osobitne v rámci podprogramu 7.5 Podpora športu - dotácie združeniam a klubom a osobitne v rámci podprogramu 9.2 Sociálna pomoc občanom / Prvok 9.2.2 Podpora miestnych spolkov a združení. „Športovým klubom v meste boli pridelené finančné prostriedky formou dotácie v celkovej hodnote 37 000,- €. Pre občianske združenia boli pridelené dotácie vo výške 7 502,- €, pričom o.z. Horná Rimava použije financie na zhodnotenie majetku vo vlastníctve mesta a na rozvoj cestovného ruchu," vyjadrila sa predsedníčka hodnotiacej komisie, Ing. Danka Kiráľová. Dotácie pre športové kluby sa prerozdělili nasledovne:

Taekwondo klub Hnúšťa – 5 000,- €
Kick - Box Leon Hnúšťa – 2 000,- €
Mestský kynologický klub Hnúšťa - 1 000,- €
Klub slovenských turistov Hnúšťa – 1 000,- €
Volejbalový klub Iskra Hnúšťa – 7 500,- €
Futbalový klub Iskra Hnúšťa – 16 500,- €

Stolnotenisový klub ISKRA Hnúšťa – 700,- €
Fitness klub Iskra Hnúšťa – 3 300,- €.

V rámci podpory miestnych spolkov a združení bola dotácia rozdelená:

Slovenský zväz zdrav. postihnutých, ZO Hnúšťa – 700,- €
OZ Klub rómskych aktivistov v SR - 500,- €
Hnúšťanské labky - 1 400,- €
Horná Rimava – 4 902,- € (kapitálové výdavky)

Ako informoval ďalší člen komisie, Mgr. Marián Petrok, hlavnými cieľmi našich klubov je športová príprava detí a mládeže za účelom zvyšovania ich športového majstrovstva, formovanie osobnosti mladého človeka, motivácia cvičencov všetkých vekových kategórií k pohybu a k zdravému životnému štýlu. „V našich športových kluboch je aktívnych približne 250 registrovaných mládežníkov a cca 80 dospelých. Všetky kluby aktívne pracujú a sú pre naše mesto veľmi dôležité. Vytvárajú podmienky pre športovcov adekvátne podmienkam v ktorých pracujú. V niektorých športoch dosahujú naši športovci krásne výsledky a sú vzornými reprezentantmi nášho mesta," uzatvoril Petrok.

Ďalší krok k záchrane a zhodnoteniu majetku mesta

Po niekoľkých rokoch neutešeného stavebno-technického stavu budú spoločenské priestory Starej požiarnej zbrojnice v Likieri opäť slúžiť pre konanie volieb, zasadnutia orgánov mesta i komunitné stretávanie obyvateľov. Rekonštrukcia budovy sa začala v roku 2020, keď mesto Hnúšťa dodávateľsky zabezpečilo opravu zatekajúcej strechy a výmenu strešnej krytiny. V súčasnosti Kancelária primátora mesta s využitím interných personálnych kapacít, nezamestnaných občanov zaradených na menších obecných službách a pracovníkov zamestnaných cez projekty na podporu zamestnanosti realizuje ďalšie, pomerne rozsiahle opravy objektu. Časť nákladov na materiál v rámci výkonu menších obecných služieb mestu prepláca aj ÚPSVaR. V rámci opráv sa postupne realizujú nasledovné stavebné a rekonštrukčné zásahy:

- sanácia vlhnutí základov a obvodového muriva (odkopanie, izolácie, odvedenie dažďovej vody zo žľabo v do zberača, inštalácia strešných zachytávačov snehu)
- sanácia vlhnutí omietok v interiéri (odstránenie, vy-

- sušenie muriva, sanačná omietka)
- oprava podhládových sadrokartónových stropov (odstránenie náterov, impregnácia, dezinfekcia, spevnenie lepidlom + sieťkou, stierka)
- doplnenie elektrických rozvodov v miestnosti (zásuvky, vypínače) a nové osvetlenie
- oprava komínového telesa
- stierkovanie a maľovanie stien v interiéri
- oprava okien a dverí (brúsenie, tmelenie, tesnenie, náter)
- nová krytina a dlažby na podlahu
- oprava a náter vonkajších štítových stien
- vybudovanie spevneného prístupu z cesty ku dverám – dlažba

Viac ako polovicu potrebných prác máme úspešne za sebou a rekonštrukciu plánujeme ukončiť v mesiaci august 2022. Veríme, že sychravú jeseň už obyvatelia Likiera pri spoločných stretnutiach stravia v suchu, teple a príjemnom prostredí.

Mgr. Milan Migaľa, vedúci kancelárie primátora

Zberný dvor mení otváracie hodiny podľa požiadaviek občanov

Už takmer jeden a pol roka funguje zberný dvor odpadov v areáli Technických služieb. Občania mesta Hnúšťa tu môžu bezplatne odovzdať odpad - nadrozmerný odpad, kartóny, polystyrén, plasty, sklo, železo a iné (spoplatnený je len príjem stavebného odpadu sumou 0,064 €/kg = výška nákladov, ktorú majú Technické služby na odvoz, uloženie na skládke, dph a poplatky do Envirofonde). Vďaka projektu sa rapídne zlepšila čistota v meste a okolo kontajnerov, znížil sa počet čiernych skládok. Mesto vytvorilo novú službu pre zodpovedných občanov a vďaka zbernému dvoru mohlo dôjsť k odstráneniu veľkoobjemných kontajnerov po meste. Množstvo odpadu vyvázaného na skládku sa výrazne znížilo, pretože všetok odpad na zbernom dvore sa triedi a väčšinu od-

chádza na ďalšiu separáciu. Vďaka tomu spoločne prispievame k ochrane životného prostredia. Technické služby mesta Hnúšťa prevádzkujú zberný dvor denne počas otváracích hodín. Môžeme uviesť, že občania túto službu využívajú nad naše očakávania, v niektorých dňoch evidujeme aj 15 občanov, ktorí priviezli svoj odpad. Zberný dvor odpadov je preto v Hnúšti opodstatnený a potrebný. Čoskoro do neho doplníme aj špeciálny kontajner na držanie nebezpečného odpadu, ktorý nám objednalo mesto Hnúšťa, a tak rozšírime službu občanom aj o tento odpad. Po ankete primátora na internete a so zmenou ročného obdobia sme sa rozhodli reagovať na požiadavky občanov zmenou otváracích hodín od 1.5.2022.

Pavel Polčáni, Technické služby mesta Hnúšťa

OTVÁRACIE HODINY

Pondelok: 11:30 hod. – 13:30 hod.

Utorok: 11:30 hod. – 13:30 hod.

Streda: 11:30 hod. – 17:00 hod.

Štvrtok: 11:30 hod. – 13:30 hod.

Piatok: 7:00 hod. – 13:30 hod.

Sobota: 16:00 hod. – 17:30 hod.

Výrobky firmy Versaco putujú z Hnúšte do vyše 20 krajín

Pracovníčky firmy Versaco Hnúšťa pri práci

Spoločnosť Versaco už šesť rokov vyrába v našom meste autopríslušenstvo. „Náš výrobný sortiment zahŕňa puklice na kolesá automobilov, škrabky na ľad, metličky na sneh, ale aj umývacie kefy či kryty na skrutky kolies. Naše výrobky putujú do viac ako 20 krajín Európy. Našli by ste ich ale aj v Afrike a za oceánom,“ priblížil riaditeľ spoločnosti Erik Gál. Versaco v Hnúšti spustilo výrobu v zrekonštruovaných priestoroch niekdajšieho závodu Technická guma. Začiatkom roka 2020 si spoločnosť od mesta Hnúšťa prenajala ďalšie priestory s cieľom rozšírenia výroby a začala pracovať na projektovej dokumentácii ich rekonštrukcie. „Pandémia nám trochu prekazila plány a rekonštrukciu sme boli nútení odložiť až na rok 2021. Bola však komplexná, počnúc búracími prácami, kompletne novými elektrorozvodmi a novými rozvodmi požiarnej vody, ako aj novými rozvodmi stlačeného

vzduchu a kúrenia. Vzhľad zrekonštruovanej budovy sa prispôbil našej existujúcej časti, pričom celkové náklady presiahli 300 000,- €,“ konkretizoval riaditeľ. Priestory na prízemí zrekonštruovaného objektu firma podľa jeho slov využíva na výrobu a montáž zimného a letného sortimentu. „Poschodie sa v súčasnosti používa ako sklad, v budúcnosti tam plánujeme rozšírenie nášho e-shopu www.carstore.sk. Na začiatku sme v ňom ponúkali len naše výrobky, dynamicky sme ho ale začali rozširovať o produkty rôznych značiek autopríslušenstva,“ ozrejmil Gál s tým, že ich cieľom je stať sa jedným z najväčších e-shopov s autodoplnkami na Slovensku. Firma aktuálne rokuje s mestom Hnúšťa o odkúpení ďalších pozemkov v priemyselnej zóne. „Spoločnosť Versaco má záujem postaviť nové moderné skladové priestory, aby súčasné sklady mohla využiť na ďalšie rozšírenie výroby a vytvorenie nových pracovných miest. Sme tomu veľmi radi, pretože ide o etablovanú, zodpovednú firmu s veľmi dobrým menom, ktorá doteraz dodržala všetko, čo avizovala,“ uviedol primátor Hnúšte Roman Lebeda. Spoločnosť Versaco vznikla v roku 2007 v Rimavskej Sobote, do Hnúšte sa presťahovala v roku 2016. V súčasnosti zamestnáva okolo 60 ľudí. Ročne vyprodukuje zhruba 500 000 setov puklíc a súčasne viac ako 500 000 kusov zimného autopríslušenstva.

Tlačová správa mesta Hnúšťa

Lákladlom nového múzea bude vstup do podzemia a mačacie zlato

Bohatú banícku históriu mesta Hnúšťa a jeho okolia bude prezentovať nové Banské múzeum. Jeho lákladlom má byť aj expozícia v nevyužívanej časti bane a zaujímavý minerál pripomínajúci zlato. „Chceme sa sústrediť predovšetkým na nerasty, ktoré sa tu vyskytujú a ťažia. Návštevník sa dozvie niečo o využití mastenca a magnetitu a deti určite zaujme expozícia „mačacieho zlata“, teda pyritu, ktorý sa na tento vzácny kov podobá. Práve v Hnúšti sa vyskytujú mineralogicky najvzácnejšie kusy pyritu, ktoré dosahujú veľkosť až do 20 centimetrov,“ priblížila predsedníčka občianskeho združenia Horná Rimava Marianna Balašková. Práve toto združenie projekt pripravuje v budove vo vlastníctve mesta Hnúšťa, ktorá sa nachádza pri areáli banského závodu spoločnosti Gemerská nerudná spoločnosť (GE.NE.S), a. s. v časti Mútnik. Miesto je vybrané zámerne, pretože expozícia bude spojená aj s krátkou exkurziou do podzemia. „Múzeum a jeho hlbinná expozícia je výsledkom výnimočnej spolupráce samosprávy, súkromnej firmy a tretieho sektora v podobe miestneho združenia. My ako mesto sme poskytli do projektu budovu, ktorú sme dali do prenájmu občianskemu združeniu, a poradenstvo pri písaní projektu.

Horná Rimava získala grant a bude sa podieľať na prevádzke múzea. GE.NE.S okrem poskytnutia niektorých exponátov do múzea bude zabezpečovať aj hlbinnú časť exkurzie,“ povedal primátor Lebeda. Na zriadenie múzea dostalo združenie dotáciu 44 114,60 € od Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie (MIRRI) SR, program Podpora regionálneho rozvoja. Spolufinancovanie vo výške 10% zabezpečuje tiež občianske združenie z vlastných zdrojov, ktoré získali z dotácie mesta Hnúšťa, keďže vďaka projektu došlo k rekonštrukcii budovy a súčasne k zhodnoteniu majetku mesta. V marci 2022 bola ukončená rekonštrukcia priestorov, v ktorých bude umiestnená expozícia. Plánom je otvoriť ju v letných mesiacoch. Účelom projektu je podpora cestovného ruchu v regióne sprístupnením baníckej histórie. O atraktivite projektu svedčí aj to, že ho hodnotitelia z MIRRI zaradili medzi 33 úspešných projektov spomedzi 539 podaných žiadostí. OZ Horná Rimava vzniklo v roku 2007 ako partia dobrovoľníkov, ktorí realizovali rôzne malé kultúrne a športové akcie. Získanie grantu v tejto výške je ich doterajším najväčším úspechom

Tlačová správa mesta Hnúšťa

Ukážka mačacieho zlata

Správa o činnosti klubu dôchodcov a JDS v Hnúšti za rok 2021

V správe o činnosti by som vám rada povedala, čo všetko sme chceli urobiť, ale pre koronu sme sa mohli začať stretávať až 19. júla 2021. Hneď 20.7. sme si vypočuli koncert a rozprávanie klaviristky Evy Sendrejovej Varholíkovej v ZŠ na Klokočovej. Mali sme VČS a v klube sme privítali družobný klub z Revúcej pri príležitosti 15. výročia spolupráce a priateľstva. V auguste sme hlasovali o Strom roka, boli sme na oslavách 77. výročia SNP v Hnúšti i v Tisovci na Dieliku. V septembri sme spomínali na Jána Valacha v katolíckom kostole. Lúštili sme križovku z Hnúšťanského hlasu a súťažili v Rimavskej Sobote na športových hrách. Mali sme besedu s Ing. Valériou Huňovou, autorkou knihy *Žila som v domove dôchodcov*. Za pekného počasia sme vycestovali na Salaš Zbojská, opekali sme v lesíku v Rimavských Zalužanoch, na Kadlube. V klube sme varili kapustu. Speváčky úspešne reprezentovali náš klub i mesto na prehliadke v Rimavskom Brezove. Kultúrnym programom nás pozdravili žiaci ZUŠ pod vedením Márie Halásovej pri príležitosti me-

siaca úcty k starším. Čítali sme o jeseni, uctili sme si pamiatku zosnulých členov. Pred Vianocami, ako každý rok, sme potešili osamelých ľudí a doručili im balíčky vďaka projektu *Kolko lásky sa zmestí do krabice od topánok*. V Rimavskej Sobote sme hačkovali štvorčeky, ktoré sa pospájali a vznikla tak deka, ktorá bola darovaná do domova dôchodcov. Toto je naša činnosť za rok 2021, ktorú sme bohužiaľ museli predčasne ukončiť 25. októbra 2021. Vďaka všetkým členom, ktorí sa pravidelne podieľajú na činnosti v našej organizácii. Boli by sme radi, keby sa ku nám pridali ďalší seniori. Je to recept ako si spríjemniť chvíle a nájsť si priateľov. Nie z povinnosti, ale úprimne sa chceme poďakovať za spoluprácu a pomoc pánovi Šaminovi a pánovi Petrokovi i našej predsedkyni Márii Zdechovanovej za to, čo pre nás robia. Nájdime si čas na vlúdne slovo a úsmev, prežívajme dni v mieri, šťastí. Želajme si, aby sme sa v zdraví mohli stretávať i na ďalších podujatiach našej organizácie.

Klub seniorov Hnúšťa

V knižnici sme poodhalili najväčšie tajomstvá Tretej ríše

9. marca, na zhruba dvojhodinovej prednáške, Milan Zacha Kučera, spisovateľ, filmový dokumentarista a kreatívny riaditeľ Československej filmovej spoločnosti poodkryl návštevníkom knižnice skryté kapitoly II. svetovej vojny. Oboznámil ich najmä s výsledkami výskumov a málo známymi informáciami o obrovskom komplexe podzemných, ale i povrchových stavieb v pohorí Sovie hory v Poľsku, o komplexe s krycím názvom Riese (v preklade – obor). Ide o gigantické dielo, ktoré nebolo nikdy dokončené, malo ambiciózne rozpracovanú vodoinštaláciu, vetracie šachty či elektrické rozvody. Celý komplex je zložený zo šiestich objektov a siedmeho veliteľského objektu pod poľským zámkom Książ. „Štôlna boli pritom vyrazené iba v troch hĺbkach: 14,5 metra, 29,5 metra a

49,5 metra,“ uviedol známy český záhadológ, ktorý sa "Obrovi" podrobne venuje vo svojej knihe Najväčšie tajomstvo Tretej ríše. Určite to nebola "prvá a posledná" prednáška, ktorú sme od Milana Zacha Kučeru pripravili v knižnici. Ďakujeme všetkým zúčastneným.

Žiaci spoznávali v knižnici Slovensko ako krajinu plnú tajomstiev

Počas mesiaca marec sa v našej knižnici uskutočnila beseda s Lenkou Šingovskou - šéfredaktorkou vydavateľstva Class Košice a autorkou projektu "Slovensko - krajina plná tajomstiev". Žiakom našich základných škôl predstavila prostredníctvom kníh s podtitulom "Prázdniny

s deduškom" kultúrnu a historickú rozmanitosť Slovenska. Táto beseda bola spojená s výstavou ilustrácií Zuzany Fuskovej. Hlavným cieľom pri tvorbe titulov zosérie Slovensko – krajina plná tajomstiev bolo zaujať deti a hravou formou im predstaviť kultúrnu a historickú rozmanitosť Slovenska. Regionálna história v sebe ukrýva veľký výchovný potenciál, preto v knihách cez dobrodružné výlety hlavnej hrdinky Sarah sú predstavené jednotlivé regióny Slovenska a odkrývajú sa tajomstvá, ktoré nám prenechali predchádzajúce generácie. Žiaci sa aktívne zapájali do besedy a takouto zážitkovou formou sa o našej krajine dozvedeli ďalšie zaujímavosti. Veľké poďakovanie patrí všetkým zúčastneným žiakom, pedagógom a v neposlednom rade Lenke Šingovskej.

Dom plný kníh – nie len o knihách

Otvorením knihy vchádzame do sveta príbehov, odovzdaných myšlienok, skúseností, názorov... S knižkami sa stretávame od útleho detstva a aj dnes, v dobe rýchlych informačných technológií mnohí z nás uprednostnia trávenie voľných chvíľ práve pri klasike – knihe. Po dvoch rokoch, počas ktorých sme mali obmedzené stretávať sa na podujatiach, sa mesiac marec v knižnici naplno využil. Opäť sme mohli privítať deti z Materskej školy Klokočova a Nábřežie Rimavy, žiakov Základnej školy J. F. Rimavského, Základnej školy Klokočova a Špeciálnej základnej školy v Hnúšti, skupinu detí z CDR v Hnúšti ako i z centra voľného času v Hnúšti. Žiaci 2. stupňa ZŠ sa oboznámili so životom, pôsobením i tvorbou nášho rodáka, Janka Francisci Rimavského. Informačnú výchovu o fungovaní knižnice ako aj o práci knihovníkov či správnom zaobchádzaní s knižkami spoznali prváci a druháci ZŠ, ale aj skupina detí z CDR, pretože knižnicu navštívili po prvý raz. So žiakmi tretieho ročníka sme sa ocitli vo svete rozprávok a zopakovali sme si ich charakteristické znaky, aké druhy rozprávok rozlišujeme a rozprávkovým kvízom sme si prerozprávali niektoré ľudové rozprávky. Rovnako o rozprávkach, no i o významnej regionálnej osobnosti, Matejovi Hrebendovi, sme sa rozprávali so

štvrtákmi. Sviatky a tradície jari spoznali žiaci 1. stupňa ŠZŠ a žiaci 2. stupňa si vypočuli o vzniku písma a knihy. So skupinami detí z CVČ sme sa porozprávali o Matejovi Hrebendovi, o fungovaní knižnice, o výrobe, histórii a vzniku kníh. Škôlkari si popozerali oddelenia knižnice, zopakovali sme si kto píše knižky, ako sa správať ku knižkám, zoznámili sa s prácou knihovníka a s pomocníkom Písmenkom. Každé stretnutie malo svoju osobitú atmosféru, ktorá bude v knižnici ešte dlho doznievať. Ďakujeme za to všetkým deťom, žiakom a samozrejme aj pedagógom či vychovávateľom.

knihovníčky Knižnice Prof. Š. Pasiara v Hnúšti

Úspešne sme zrealizovali ďalší akčný plán

Naša škola sa aktívne zapája do realizácie projektu zameraného na rozvoj najmenej rozvinutých okresov SR. Na základe výzvy Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie z leta 2020 sme vypracovali a podali žiadosť o nenávratné finančné prostriedky na rozvoj našej školy a uspeli sme. Samotné aktivity zamerané na rekonštrukcie dielní a nákup modernej techniky sme realizovali v priebehu roku 2021. Ide už o druhý projekt v rámci Akčného plánu, ktorý sme zrealizovali. Vďaka prostriedkom z projektu má naša škola k dispozícii dielne pre odborný výcvik na špičkovej úrovni. Jedná sa predovšetkým o dielne pre stolárov, ale v rámci súčasnej výzvy sme zainvestovali aj do novovznikajúcej dielne pre tesárov. Vďaka projektu majú naši tesári techniku od firmy Mafell. Jedna z aktivít nášho projektu bola zameraná na vybudovanie kompresorovne, ktorá je nevyhnutná pre bezporuchovú prevádzku CNC strojov v stolárskej a strojárskej dielni. Podarilo sa nám získať moderný skrutkový kompresor so sušičkou vzduchu, ktorý spĺňa potrebné parametre pripravovaného vzduchu. Nezabudli sme ani na teoretickú prípravu žiakov v učebných odboroch a časť financií sme venovali na vybudovanie novej učebne

informatiky vybavenej 10 pracovnými stanicami a 3D tlačiarňou. Táto učebňa prioritne slúži na výučbu grafických systémov v odboroch mechanik-opravár, stolár a tesár a 2-ročných študijných nadstavbových odboroch, ktoré nadväzujú na spomenuté učebné odbory. Pre úspešné završenie projektu nám ešte zostáva podať záverečnú správu a jej akceptácia zo strany poskytovateľa finančných prostriedkov. Veríme, že úroveň a spôsob, akým sme všetky aktivity projektu zrealizovali, bude dostatočne presvedčivá na akceptáciu našej správy a v budúcnosti sa budeme môcť opätovne zapojiť do podobných výziev.

Ing. Miloš Mäsiar, riaditeľ školy

FOTO: archív SOŠ

Tvorivé dielne – Veľkonočné kraslice

Veľkonočné sviatky patria ku symbolom jari. V tieto dni snáď každá gazdinka vyzdobuje svoju domácnosť ozdobami pripomínajúcimi jar. Sú to jarné kvietky, kuriatka, ovečky a samozrejme vyzdobené vajíčka, kraslice. Veľkonočné kraslice patria od nepamäti k najstarším spôsobom vyzdobovania slávnostného veľkonočného stola, a zároveň sa používali na obdarovanie kúpačov. Prečo vajíčko? Pretože obsahuje zárodok života, čo bolo v mnohých kultúrach symbolom plodnosti, života a vzkriesenia. V súčasnosti existuje veľa spôsobov zdobených vajíčok. Jednu z nových techník sme vyskúšali aj my, CVČ v Hnúšti, s našim partnerom, Senior klubom. Stretli sme sa 29.marca sme sa stretli s našimi milými dôchodkyňami s pripravenou tvorivou dielňou, počas ktorej vyrábali vajíčka

ka pomocou servítkovej techniky a techniky patchworku. Pod ich rukami vznikli krásne zdobené vajíčka, ktoré určite prispeli k vyzdobeniu ich príbytku. Ďakujeme im za príjemne strávené dopoludnie.

Mgr. Zlata Vinclavová, CVČ Hnúšťa

FOTO: Z. Vinclavová

Ochutnávka neformálneho vzdelávania práce s mládežou

FOTO: Z. Vinclavová

Dňa 31.3.2022 sa v CVČ v Hnúšti konal vzdelávací workshop v spolupráci s Darinou Diošiovou z IUVENTY

Banská Bystrica. Workshopu sa zúčastnili 20 učitelia zo škôl z nášho okresu a CVČ Brezno. Workshop viedli štyria školitelia z IUVENTY, ktorí si pre nás pripravili ochutnávku tém a aktivít na tému: environmentálna výchova, kritické myslenie, komunikácia, tvorba projektov. Témy boli veľmi zaujímavé, poučné a každý z nás si mohol sám vyskúšať niekoľko aktivít k daným témam, ktoré môže využiť pri práci s mládežou. Dúfame, že spolupráca so školiteľmi z IUVENTY bude pokračovať ďalej a stretneme sa spolu na ďalšom workshope. Vzdelávanie malo medzi učiteľmi kladný ohlas a touto cestou by sme sa im radi poďakovali za ich účasť.

Mgr. Zlata Vinclavová, CVČ Hnúšťa

Každý deň by mal byť dňom ZEME

FOTO: archív ZŠ Klokočova

Vzhľadom na momentálny stav životného prostredia predstavuje environmentálna výchova našej ZŠ Klokočova 742 Hnúšťa významný pilier pre rozvoj environmentálnej gramotnosti detí a žiakov, čo je v súlade s požiadavkami a potrebami modernej spoločnosti v 21. storočí.

Žiaci sa v rámci environmentálnej výchovy aktívne podieľajú na vytváraní správnych postojov k životnému prostrediu. Ukazujeme, že nám záleží na svojom okolí, že nám nie je ľahostajné znečisťovanie a poškodzovanie životného prostredia počas celého kalendárneho roka. Zaoberáme sa ambicióznou stratégiou týkajúcou sa učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť, ktorú v januári 2022 predstavila Európska komisia v rámci Európskej zelenej dohody. Našou snahou je aplikovať ju do praxe aj v rámci akčných dní (Deň vody a Deň Zeme) separovaním odpadu vyprodukovaným školou a zberom druhotných surovín, za čo sme získali Zelený certifikát.

kolektív ZŠ Klokočova, Hnúšťa

Najmúdrejšia medzi najchytrejšími v súťaži Všetkovedka

FOTO: V. Lengová

Každoročne sa ZŠ J. F. Rimavského zapája do celoslovenskej súťaže Všetkovedko. Súťaž poriadne prevetrá hlavičky žiakov zo všetkých oblastí, s ktorými sa doteraz stretli. Každý zapojený tu bojuje zo všetkých síl. Chce byť chytrý a ukázať aj aký je múdry. Po minuloročnom úspechu Janka Ovčiarika sa naša škola opäť môže pochváliť obrovským úspechom. Najlepšou riešiteľkou Všetkovedkom sa stala Lívia Tóthová z 2. B. Svojím výkonom sa zaradila nielen medzi najchytrejších a najmúdrejších žiakov celého Slovenska, ale hrdo sa môže pochváliť aj zapísaním do galérie slávy. Gratulujeme jej k tomuto krásnemu úspechu.

Mgr. Viera Lengová

Zveľad'ovanie ZŠ na Nábřeží Rimavy pokračuje

Základná škola Janka Francisciho Rimavského je najväčšou školou v našom meste. Jej vek sa dlhodobo odrážal na interiéri aj exteriéri školy. V ostatných rokoch pod vedením riaditeľky školy PaedDr. Barbory Földiovej prebiehajú rôzne rekonštrukcie či budovanie nových priestorov. Po kompletne zrekonštruovanej telocvični a knižnici, školských dielnach a herni či studne na polievanie záhonov, prišli na rad relaxačné zóny, ktoré sú v škole tri. Na školskom dvore I. stupňa pribudol externý pingpongový stôl aj nové oplatenie. Aktuálne sa realizuje nová enviro učebňa medzi telocvičnou a budovou II. stupňa. Z priestoru, kde sa doteraz uskladňovali konáre zo školskej záhrady sa stal útulný altánok, ktorý žiaci budú využívať nielen počas vyučovania a záujmových útva-

rov, ale aj na triedne akcie a opekačky. Množstvo z týchto prác bolo financovaných z rôznych projektov, časť z vlastných zdrojov. Vedenie školy však čaká ešte veľa výziev na zlepšovanie učebného prostredia žiakov. Veríme, že sa im ich podarí naplniť.

kolektív ZŠ J. F. Rimavského, Hnúšťa

2x FOTO: Štefan Zajak

Beseda s asistentom podpory zdravia

Na Špeciálnej základnej škole v Hnúšti sme mali besedu s asistentom podpory zdravia - zdravé regióny pánom Františkom Sendreiom o hygienických zásadách. Porozprával nám mnoho zaujímavých informácií. Poučil nás o chorobách špinavých rúk a všetci žiaci si pod jeho dozorom poumývali ruky. Dozvedeli sme sa ako často si máme umývať ruky, telo, vlasy a zuby. Na umelom chrupe nám predviedol ako si správne vyčistiť každý zubok. Každý žiak dostal darček - mydlo, zubnú kefku a zubnú pastu. Vyskúšali sme si vyumývať aj zúbky. Pozoroval nás pri činnosti a usmerňoval. Pán F. Sendrei väčšinu žiakov osobne poznal, lebo sa s nimi pri svojej práci stre-

táva. V príjemnej atmosfére sme sa veľa naučili. Františkovi Sendreiovi z celého srdca ďakujeme.

Mgr. Slavomíra Štefániková, ŠZŠ Hnúšťa

FOTO: S. Štefániková

1. miesto pre MŠ Klokočova

FOTO: K. R.

XXXVII. ročník výtvarnej súťaže Vesmír očami detí sa z okresu Rimavská Sobota zapojilo 33 škôl, ktoré zaslali 371 prác. Preto nás nesmierne teší, že práve práca nášho predškoláka Tobiaska Stankoviča získala 1. miesto. Na titulke vyhodnocovacej listiny je práve Tobiaskova krásna práca zobrazená. Víťazovi srdečne gratulujeme v mene celého kolektívu MŠ a držíme palce v celoslovenskom kole v Slovenskej ústrednej hvezdárni v Hurbanove. Zároveň ďakujeme ostatným zúčastneným, ktorí sa síce neumiestnili na žiadnom mieste, ale zaslúžia si takisto pochvalu - z malej triedy: Katka Kocková, Martinko Morong; zo strednej triedy: Karinka Kováčová, Leo Čipka, Alexandra Vojteková; z veľkej triedy: Filipko Klein, Ondřík Karpa, Timko Rapčan.

Mgr. Kristína Randisová, MŠ Klokočova

Deň Rómov

FOTO: archív ŠZŠ

8. apríla sme si pripomenuli Medzinárodný deň Rómov. Pri tejto príležitosti Špeciálnu základnú školu v Hnúšti navštívila pani Mgr. Mária Demeová z komunitného cent-

ra - OZ Klub rómskych aktivistov na SR Hnúšťa. Porozprávala nám, prečo práve 8. apríl je venovaný Rómom. Dozvedeli sme sa, že tento deň bol ustanovený na počesť prvého celosvetového stretnutia Rómov na svojom I. kongrese, ktorý sa konal za účasti Rómov zo 14-tich krajín v dňoch 8. – 12. apríla 1971 v Orpingtone pri Londýne. Našu krajinu tam zastupoval významný lekár Ján Cibula z Klenovca, ktorý žil a pôsobil vo Švajčiarsku. Porozprávala nám odkiaľ Rómovia pochádzajú, že aj oni majú svoju vlastnú vlajku i hymnu. Žiaci si neskôr spolu s pani učiteľkami vytvorili krásne rómske vlajky. Pani Demeovej veľmi pekne ĎAKUJEME za poučné rozprávanie a tešíme sa na ďalšie stretnutie.

kolektív ŠZŠ Hnúšťa

Dopravné ihrisko - didaktická pomôcka

Naši šikovní študenti z 2.A triedy v odbore sociálno-výchovný pracovník v rámci praxe navrhli a vyrobili didaktickú pomôcku, ktorá má slúžiť deťom v predškolskom veku. Pracovali zodpovedne, samostatne a hlavne s chuťou vytvoriť niečo originálne pre deti. Myslíme, že sa im to podarilo a veríme, že dopravné ihrisko využijeme pri ďalšej praxi v detských zariadeniach. Ďakujeme žiakom z odboru stolár za vyrobenie makety dopravného ihriska ako aj za cenné rady pri realizácii.

Mgr. Janette Ferancová, SOŠ Hnúšťa

2X FOTO: J. Ferancová

Výlet k ovečkám a k diviačej rodinke

Keďže na jar sa všetko prebúdzajú, rodia sa i mláďatká. Naša MŠ Klokočova zorganizovala pre deti z triedy včielok a motýlikov výlet do Rimavskej Bani. Navštívili sme tam miestne družstvo Agrokol, kde sa chovajú ovečky i malé jahniatka. Toľko detičiek a ovečiek po kope, ej veru, bola to radosť preveľká, vidieť zblízka malé jahniatka, pohľadiť či počuť ich zvieračie pozdravy „Béeeé“. Dozvedeli sme sa všeličo o živote ovečiek. Aj to aký máme z nich úžitok. Po návšteve ovečiek čakalo deti ešte jedno prekvapenie, presunuli sme sa lesnou cestičkou do diviačej obory a tam nás už vítala diviačia rodinka. Vidieť zblízka diviaka bol naozaj skvelý zážitok. Deti pozorovali ich stavbu tela, spôsob života. No najviac sa nám páčil najmenší diviačik „Dodo“, ktorý sa vôbec nebál a veselo si chrúmal fajnoty, ktoré mu deti priniesli (ohryzky z jablka, kukuricu, ...). Na záver si deti v prírode voľne pobehali,

obdivovali okolitú jarnú prírodu a samozrejme vybalili rucksaky a spokojní, plní krásnych nezabudnuteľných zážitkov sa vrátili autobusom späť do MŠ. Touto cestou kolektív MŠ Klokočova ďakuje miestnemu družstvu Agrokol v Rimavskej Bani, pani Ing. A. Korenyovej a pánovi P. Gondovi za možnosť návštevy ich družstva, vďaka ktorej sme deťom priblížili život ovečiek.

Mgr. Ivana Kyseľová

FOTO: I. Kyseľová

Prvá publikácia o histórii Hnúšte vyjde v júni

Milí Hnúšťania, hovorí sa, že nielen chlebom je človek živý. Človek je živý aj kultúrou, vzdelaním a hrdosťou na svoje rodisko. Preto sme po troch rokoch príprav konečne dokončili knihu o histórii našej Hnúšte. Nejde o odbornú monografiu, ale akýsi zborník 29 zaujímavých príspevkov z histórie mesta od 11 autorov, určený pre laickú verejnosť. Časť z nich je odbornejšia, časť napísaná v zaujímavých príbehoch. Ku tomu kniha obsahuje viac ako 200 historických fotografií, ktoré potešia každého Hnúšťana. V tomto čísle novin vám pre obmedzený priestor prinášame malú upútavku.

„Dedinka Hnúšťa bola vtedy už plná nemeckých vojakov a Gustáv Máriássy vedel, že by sa židovskej rodine Eppingerovcov, ktorých vo svojom veľkom dome ukrývali, nepodarilo dostať nepozorovane preč. Ak by ich chytili, ľahko by sa zistilo, kde sa ukrývali doteraz. Bezpečnejšie pre obe rodiny bolo, aby ostali ukrytí vo veľkom dome, v ktorom Máriássyovci bývali. Dom je dnes známy ako Bunker. Eppingerovci uznali, že plán pána Máriássyho je rozumnejší a ostali. Čo čert nechcel, po pár dňoch vojaci Wehrmachtu hľadali kuchyňu pre svoj štáb a vybrali si kuchyňu v centre obce, práve tú v dome rodiny Máriássy. Matka Mária protestovala, že majú len jednu kuchyňu a teda ju potrebujú pre seba, ale Nemci odpovedali, že budú variť pre svoj štáb i pre ich rodinu. Na začiatku všetko prebiehalo hladko, v prízemí sa ubytovali dvaja kuchári a jeden cukrár. Na pomocné práce prichádzali bežní vojaci. Dôstojníci jedli vo vstupnej hale pred kuchyňou. Na poschodie, kde okrem rodiny bývali aj ukrývajúci sa Eppingerovci, nikto z nich nikdy nevyšiel. Front sa nebezpečne blížil. 15. januára ráno bola nemecká kuchyňa zbalená na odchod. Cukrár odovzdal mame tortu, ktorú v noci upiekol k šiestym narodeninám Štefana, najmladšieho Gustávovho syna. Cukrár mal zhodou okolností syna narodeného v ten istý deň. Smutne hovoril, že ho už dva roky nevidel. Pri samotnom odchode sa cukrár ešte vrátil a pošepkal matke rodiny Márii, aby

lepšie strážili toho židovského chlapca, ktorý behá po schodisku, pretože po nich sem príde oddiel SS... Na druhý deň prišli do Hnúšte naozaj oddiely esesákov a tí chceli okrem prízemnia v starom dome aj ubytovanie na poschodí. Jeden poručík SS vyšiel hore schodmi a začal robiť obhliadku, aby si vybral izbu pre seba a dôstojníkov. Na poschodí sa nad schodiskom nachádzala hala a okolo nej bolo 5 izieb. Izby boli navzájom prepojené dverami a každá druhá izba mala dvere i do haly. Šiesta miestnosť bola kúpeľňa so záchodom. Do tej sa vchádzalo buď z piatej izby, kde sa skrývali Eppingerovci, alebo z haly. Siedma miestnosť, najväčšia, bola samostatná a mala dvere len do haly. Poručík začal prehliadku z kraja od detskej izby. Keď prešiel do druhej miestnosti, poslala Mária nenápadne jedného zo synov za Eppingerovcami, aby prešli do detskej izby a tak sa vyhlili nemeckému vojakovi. So strachom tam rýchlo prebehli krížom cez halu. Mária si myslela, že poručík hneď prejde do tretej izby, ale on sa v druhej izbe zdržal. Oprel sa o teplé kachle a rozprával o svojej rodine. Potom povedal, že všetko zlo na svete zapríčinili Židia a treba ich vykynožiť. Gustáv namietal, že pozná veľa slušných Židov. Poručík povedal, že to aj on, ale nevie, čo vyrastie z ich detí, preto je lepšie ich zlikvidovať. Doplnil že počul, že sa v dedine ukrývajú Židia a ak ich nájdú, postrieľajú Židov i rodiny, ktoré ich ukrývajú. Eppingerovci boli v tom čase od neho iba pár krokov vo vedľajšej miestnosti...”

Ako začal a ako skončil príbeh židovskej rodiny Eppingerovcov ukrývajúcich sa v starom „Bunkri“, dome šľachtickej rodiny Máriássy, sa dozviete v pripravovanej publikácii *Príbehy starej Hnúšte*, ktorú vydáva občianske združenie Horná Rimava v spolupráci s mestom Hnúšťa. Limitovanú edíciu si môžete rezervovať v kancelárii primátora na mestskom úrade za zvýhodnenú cenu 11,- €. Knižku si následne môžete vyzdvihnúť koncom júna.

PhDr. Roman Lebeda, primátor mesta

Mária Széky s deťmi

Udalosti sa odohrali v tejto budove, dnes ju voláme bunker

Víťazný pohár z Ilyo Cup 2022 poomsae patrí Hnúšti!

V sobotu 2.4.2022 naši taekwondisti po viac nej dvojročnej pauze z dôvodu pandémie Covid-19 nastúpili na súťažné tatami, kde opäť zažili naživo atmosféru súťaže, ktorá je jedinečná a nenahraditeľná. Na súťaži s názvom Ilyo Cup 2022 Taekwondo klub Hnúšťa reprezentovali 9 cvičenci, ktorí dosiahli vo svojich kategóriách jednotlivci krásne umiestnenia: 1.miesto Ninka A. Kuruová, V. Zboinská, Timejka Morová, I. Kyseľová, P. Porubiaková, T. Mravec, M. Kyseľ. 2. miesto si vybojovali: Tamarka Morová a M. Zelenáková. V kategórii páry junior získali 1. miesto naše duo twins/sestry Timi+Tami Morové. V celkovom hodnotení klubov sme získali skvelé 1. miesto a víťazný pohár, ktorý patrí všetkým súťažiacim za ich výbornú reprezentáciu. V mene klubu všetkým gratulujeme!

Mgr. Ivana Kyseľová

FOTO: I. Kyseľová

Kick-Box Leon Hnúšťa priniesol zlato

V sobotu, 12.3.2022, sa v Lučenci uskutočnilo 2. kolo Open ligy SZKB (ring športy - full contact, low kick, K1), v ktorom bojovalo o body 107 štartujúcich z 21 klubov. Súťaže sa zúčastnil aj náš športový klub. Reprezentoval ho Juraj Hrivnák, ktorý zápasil v štýle K1 vo váhe do 75 kg. Po tvrdých zápasoch sa umiestnil na vynikajúcom 2. mieste, za čo mu srdečne gratulujeme a ďakujeme mestu Hnúšťa, ktoré nás podporuje. 21. mája nás čakajú Majstrovstvá Slovenska v Trnave.

2x FOTO: archív J. V.

23.apríla sa v Lučenci konalo 4.kolo Open ligy SZKB v ring disciplínach za účasti 61 štartujúcich z 13 klubov. Táto súťaž skončila pre hnúšťanský Kick-Box Leon takmer so 100%-nou úspešnosťou. Po prvý raz nastúpil za náš klub Hnúšťa talentovaný Dalibor Leng. Podal skvelý výkon v kategórii K-1 a získal zlatú medailu. Dalibor nastúpil aj do kategórii full contact do 81 kg, kde sa umiestnil na výbornom 2. mieste. Gratulujeme a prajeme veľa ďalších úspechov, ktoré pomáhajú v reprezentácii športového klubu Kick-Box Leon, ale aj samoného mesta Hnúšťa.

Jozef Vranec, tréner

Memoriál Martina Trnavského

V mesiaci marec FK Iskra Hnúšťa usporiadal halový futbalový turnaj mladých nádejí za účasti týchto výborných mužstiev: FK Iskra Hnúšťa, FTC Fiľakovo, MŠK Rimavská Sobota, MFK Rožňava, Partizán Bardejov, MFK Ružomberok. V silnej konkurencii naši chlapci potvrdili svoju kvalitu a nakoniec turnaj vyhrali.

Mgr. Marián Petrok, tréner

FOTO: archív FK Iskra Hnúšťa

XXVI.ročník DNI MESTA HNÚŠŤA 3.-5. jún 2022

3.6.2022 piatok

- 10:00 Slávnostné vyhodnotenie súťaže Hrebendova kapsa
- 13:00 Konferencia o živote a diele Jána Francisci-Rimavského
- 15:30 Otvorenie Stálej expozície histórie priemyslu v Hnúšti
- 16:30 Odhalenie infotabule pri katalpe
- 17:30 200.výročie narodenia JFR a udelenie cien mesta / pomník J.F.Rimavského
- 19:00 Kvízmajster / Café Retro
- 19:00 Adiss a Šorty / amfiteáter
- 21:00 NO NAME / amfiteáter
- 23:00 Elán Tribute / amfiteáter

4.6.2022 sobota

- 8:00 Jarmok (klasický + remeselný) a Dychová hudba mesta Hnúšťa
- 10:00 Hnúšťankovo - mesto deťom / Záhrada 1. mája
- 11:00 Deti svojmu mestu / amfiteáter
- 19:00 Mesto nielen seniorom / amfiteáter
Ľudová hudba FS Sinec, ŽSS Skaliny,
fujara: Milan Katreniak, heligonkári, DFS Zrkadielko / amfiteáter
- 20:00 Rusín Čendeš Orchestra / amfiteáter

5.6.2022 nedeľa

- 8:30 Vláčik na Zbojská
- 9:30 Slávnostná bohoslužba v ev. kostole

Zmena programu vyhradená

Hnúšťanský hlas
kultúrno-spoločenský
občasník obyvateľov
Hnúšte a okolia

Vydáva Mesto Hnúšťa
Francisciho 74
981 01 Hnúšťa
IČO 00 318 744

Redakcia: MsKS
Rumunskej armády 195
981 01 Hnúšťa

Náklad 2 500 ks
Telefón: 047/542 23 84
msks@hnusta.sk
www.mesto.hnusta.sk
facebook:
Mestské kultúrne stredisko
v Hnúšti

Redakčná rada:
Zodpovedný redaktor:
Mgr. Diana Vojenčiková

Technický redaktor:
Mgr. Michaela Siváková

Členovia:
PhDr. Margita Féderová
Ing. Oľga Maciaková
Mgr. Martin Pliešovský

Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky.
Názory redakcie sa nemusia
zhodovať s názormi autorov
zverejnených príspevkov.
Redakcia nezodpovedá
za ich obsah.
Neprešlo jazykovou úpravou.

Informácie bez uvedenia
zdroja: MsÚ, MsKS.

Tlač: NIKARA
M. R. Štefánika 25
963 01 Krupina
ISSN 1339-0511
Registračné číslo MK SR:
EV 3819/09
číslo 3 - máj 2022

POŽIČOVŇA BICYKLOV TIC Hnúšťa - denne 0901 706 641

